

Doğum Sonu Dönem Riskli Durumlar

Hülya Demirci

HEDEFLER

Bu bölümün çalışmasıyla aşağıdaki bilgi, beceri ve tutumlar kazanılır

- Doğum sonu dönemde görülebilecek sorunları sıralayabilme
- Doğum sonu döneme yönelik risk faktörlerini kavrayabilme
- Doğum sonu ortaya çıkabilecek riskli durumların belirtilerini açıklayabilme
- Doğum sonu riskli durumlarda uygun girişimleri belirleyebilme
- Doğum sonu komplikasyonları önlemede alınması gereken önlemleri açıklayabilme

BAŞLIKLAR

- Doğum Sonu Kanamalar
- Tromboembolik hastalıklar
- Doğum sonu enfeksiyonlar
- Doğum sonu ruhsal sorunlar

ANAHTAR KELİMELER

- Doğum sonu dönem riskli durumlar, Doğum sonu kanamalar,
- Doğum yolu travmaları, Tromboembolik hastalıklar, Doğum sonu enfeksiyonlar,
- Doğum sonu ruhsal sorunlar

ÇALIŞMA SORULARI

1. Doğum sonu kanama nedenleri ve risk faktörleri nelerdir?
2. Postpartum kanama yönetiminde nasıl bir yol izlenmelidir?
3. Doğum sonu enfeksiyonların önlenmesine yönelik girişimler nelerdir?
4. Doğum sonu dönemde annede yaşanabilecek duygusal sorunlar nelerdir? Bu sorunların erken tanısında sizce en önemli yaklaşım ne olmalıdır?
5. Doğum sonu ebe/hemşire bakım verdiği lohusada hangi tehlike belirtilerine karşı uyanık olmalıdır?

KAYNAKLAR

- Acil Obstetrik Bakım Ebe/Hemşire Katılımcı Kitabı. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı, Ankara, 2015, s.69-85.
- Acil Obstetrik Bakım Yönetim Rehberi T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı, Ankara, 2014, s.29-34.
- Akarsu RH, Oskay Ü: Gebelikte venöz tromboemboli ve hemşirelik bakımı, *Medeniyet Medical Journal* 30(2):89-95, 2015.
- Andersen HF, Hopkins MP: Postpartum hemorrhage, 2008, https://www.glowm.com/section_view/heading/Postpartum%20Hemorrhage/item/138 (27 Ağustos 2018)
- Approach to inverted uterus definitions, 18 Mar 2018, <https://www.clicktocurecancer.info/woman-weeks/approach-to-inverted-uterus-definitions.html> (27 Ağustos 2018).
- Ay F, Tektaş E, Mak A, Aktay N: Postpartum depresyon ve etkileyen faktörler: 2000-2017 araştırma sonuçları, *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 9(3):147-152, 2018.
- Balkaya NA, Bektaş M, Cayan A: Reliability and validity of the Turkish Version of the Daily Experiences Questionnaire (Turkish DEQ), *Psychiatry and Behavioral Sciences* 8(1):7-17, 2018.
- Başaran M: Kadın Hastalıkları & Doğum, Ankara, Pelin Ofset Tipo Matbaacılık, 2004, s:330-333.
- Buyru F: Doğum kanalı travmaları, In: Berkman S, (ed). *Doğum Bilgileri*. İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Temel ve Klinik Bilimler Ders Kitapları, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004, s.75-78.
- Coates T: Midwifery and obstetric emergencies. In: Marshall JE, Raynor M, (eds). *Myles Textbook for Midwives*, Sixteenth Ed, Edinburg, Churchill Livingstone Elsevier, 2014, p.475-492.
- Coşkun A, Aslan E: Doğum sonu döneme ilişkin sorunlar. In: Coşkun AM (ed). *Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı, İstanbul, Koç Üniversitesi Yayınları, 2012, s.293-315.*
- Çalım Sİ, Kavlak O: The effect of uterine massage during early postpartum period on uterus involution and amount of lochia rubra, *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 3(4):1005-1018, 2014.
- Danso D, Reginald PW: Uterus içine tampon yerleştirme. In: B-Lynch CB, Keith LG, Lalonde AB, Karoshi M, (eds). Demir C, Büyükkurt S, (çeviri eds). *Doğum Sonu Kanama*, Matus Basımevi, 2010, p.245-248. http://www.tjod.org/wp-content/uploads/2013/05/dogum_sonu_basim.pdf (27 Ağustos 2018).
- Demirci H: Üreme sistemi dışında kadına yönelik sağlık sorunları: Şirin A, Kavlak O, (eds). *Kadın Sağlığı*, 2.baskı, İstanbul, Nobel tıp Kitabevleri, 2016, s.274-278.
- Erdem Ö, Çelepkolu T: Postpartum depresyonun risk faktörleri ve nedenleri, *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care* 8(3):93-99, 2014.
- Fışkın G, Oskay Ü. Postpartum Kanama Risk Değerlendirmesi, Yönetimi ve Ebe-Hemşirenin Rolü, Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5(3):72-77, 2015.
- Gölbaşı Z: Postpartum komplikasyonlar/Riskli durumlar: Şirin A, Kavlak O, (eds). *Kadın Sağlığı*, 2.baskı, İstanbul, Nobel tıp Kitabevleri, 2016, s.506-517.
- Gunningham FG, Gant NF, Leveno KJ, Gilstrap LC, Hauth JC, Wenstrom KD: Obstetrik hemoraji, In: Akman AC (Çeviri Ed). *Williams Doğum Bilgisi*, 21.Baskı, Cilt I, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2005, s.619-663.

- Güleç D, Kavlak O, Sevil Ü: Ebeveynlerin Doğum Sonu Yaşadıkları Duygusal Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı, *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi* 11(1):54-60, 2014.
- Günalp S: Normal doğum, In: Günalp S, Tuncer ZS (eds), *Kadın Hastalıkları ve Doğum Tanı ve Tedavi*, Pelikan Yayınları, Ankara, 2004, s.149-166.
- Kaya B, Sezer S: Postpartum kanamanın önlenmesi ve yönetimi, *İKSST Derg* 9(2): 79-85.
- Kurdoğlu M: Uterus rüptürü, *Perinatoloji Dergisi* 19(Suppl 1):32-35, 2011.
- Miller AWF, Hanretty KP. Puerperium-Normal ve Anormal. In: Günalp S (Çeviri Ed). *Resimli Doğum Bilgisi (Obstetrics Illustrated)*, Güneş Kitabevi, 2003, s.333-351.
- Medforth J, Battersby S, Evans M, Marsh B, Walker A (eds): Emergencies during pregnancy, labour, and postnatally. In: *Oxford Handbook of Midwifery*, 2nd ed, New York, Oxford University Press, 2013, p.391-415.
- Oskay Ü, Serbest NA: Riskli postpartum dönem ve hemşirelik yaklaşımı, In: Kızılkaya Beji N (ed). *Kadın Sağlığı ve Hastalıkları*, İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri, 2015, s.535-552.
- Perry SE, Hockenberry MJ, Lowdermilk DL, Wilson D (eds): Postpartum complications. In: *Maternal Child Nursing Care*, 4th ed, Canada, Wiley-Blackwell Publishing, 2010, p.576-608.
- Taşkın L: Doğum sonu dönemde riskli durumlar, In: *Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği*, XI.Baskı, Ankara, Sistem Ofset Matbaacılık, 2012, s.513-525.
- Türkiye Üreme Sağlığı Acil Obstetrik Bakım Klinisyen Eğitimi Katılımcı Rehberi T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Ankara, 2007, s.89-103, ISBN ISBN 978-975-590-211-1.
- Ulaş SC, Köken S, Tayhan E: Birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan ebe ve hemşirelerin annelik hüznünü önlemedeki rolü, *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 19:57-61, 2016.
- Yalçın Ö: Doğum kanalı travmaları, In: Berkman S (ed). *Doğum Bilgileri*. İ. Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Temel ve Klinik Bilimler Ders Kitapları, Nobel Tıp Kitabevleri, 2004, s. 91-95.
- Yüksekol ÖD, Arguvanlı SÇ, Başer M: Annelik hüznü ve hemşirelik, *Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi* 2(1): 56-61, 2014.